

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan zvečer, izdaja nedeljno in praznično, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštna mara.

Za oglasila plačuje se od štiritopske poštnice po 3 kr., če se oglasilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izpolnijo frankirani. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravištev naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. vse administrativne stvari.

„Kje je narodna značajnost?“

Klerikalna stranka je jela spoznavati, da je storila veliko hibo, ko je v mladostni preširnosti zavrgla narodnostno načelo in se babato postavila na stališče popolnega internacionalizma. Nekaj časa so bili redki tisti, kateri so se upali obsojati narodno mlačnost klerikalnih kolovodij in internacionalizem njih politike, a pri zadnji državno-zborski volitvi je narodnostno načelo v zvezi s krščanskim socializmom prouzročilo celo raspor v klerikalnem taboru. Najzanesljivejšim pristašem klerikalne stranke se je zdelo nedopustno, da se je postavil kandidat, kateremu je krščansko-socialni program le sredstvo, da ž njim slepi ljudi, in kateri je v narodnem oziru tako mlačen, da ga živa duša ne zmatra za Slovenca.

Ko je klerikalna stranka postavila dra. Šusteršiča za kandidata, je uvaževala njegovo narodno mlačnost tako, da v svojem prvem oklicu narodnega programa kandidatovega niti omenila ni. Zavedala se je, da bi bilo smešno, govoriti o narodnih načelih dra. Šusteršiča, in slavila ga le kot katoliškega moža in prijatelja kmeta. Postopala je pri tem popolnoma logično in v smislu svojih temeljnih načel, ni pa poznala mišljenja ljudstva in se zato zelo začudila, ko je videla, da se iz njenih lastnih vrat nasproti njenemu kandidatu poudarja narodno načelo, o katerem je že mislila, da je je popolnoma udušila.

Okolnost, da tako klerikalni kakor neklerikalni elementi v deželi in zunaj Kranjske obsojajo narodno mlačnost dra. Šusteršiča, je le tega napotila, da poskuša, ljudem nasuti — peska v oči in se predstaviti kot goreč narodnjak.

Šusteršič misli, da zadostujejo v to nekatere besede. V petek je v poslanski zbornici postavil nujni predlog glede slovenskih posojilnic na Primorskem. V tej stvari je že posl. Vošnjak 1. oktobra interpeliral in znano je bilo, da zavzema vlada glede tega vprašanja slovenskim zahtevam prijazno stališče in je Šusteršič že v naprej vedel, da bode zbornica njegov predlog vzprejela. Važnost, katero pripisuje „Slovenec“ temu prvemu nastopu dra. Šusteršiča, ne tiči v tem predlogu, nego v tem, da

je Šusteršič začel utemeljevanje svojega govora v slovenskem jeziku, in da se je v tem delu svojega govora izrekel po „Slovenčevem“ zatrdilu za „ravnopravnost slovenščine do zadnje posledice, do najvišjega mesta v državi.“

„Slovenec“ se zdi ta nastop dra. Šusteršiča tako „velepomenljiv za čast in veljavo slovenskega jezika“, da radostno vriska in meče klobuk v zrak, kakor kmetaki fant, ki je na dan prošenja plesal z najzaljšan dekletom in izpodrinil vse svoje tekmece.

Odobravamo brez ovinkov in brez zadržka, da se je dr. Šusteršič poslužil pristojne mu pravice in v državnem zboru začel svoj govor v slovenskem jeziku, ali kake posebne zasluge v tem ne vidimo, pač pa se nam zdi ta nastop močno — teatraličen. Šusteršič bo imel še vse drugačne prilike, pokazati, je-li res čez noč postal tako goreč narodnjak, kakršnega se zdaj dela! Sicer pa mora dr. Šusteršič, ako ni bil njegov nastop le komedija, izvajati že zdaj konsekvence iz svoje izjave. Slovenski del njegovega govora ne pride v stenografski zapisnik. Ako je dru. Šusteršiču res za „ravnopravnost slovenščine do zadnje posledice, do najvišjega mesta v državi“, potem mora na vsak način predlagati, da se njegov govor in da se sploh nemški govori vzprejmo v stenografski zapisnik. Zahtevati mora od konservativnega kluba, da ga pri tem podpira, ako bi pa klub tega ne hotel storiti, mora Šusteršič iz kluba izstopiti. To je neizogibna, logična posledica Šusteršičeve izjave in dokler tega ne stori, zmatrali bomo njega nastop za golo komedijo.

„Slovenec“ je ta nastop proglasil za dokaz velike značajnosti dr. Šusteršiča, prav kakor da so vsi drugi slovenski poslanci, vstevši tudi katoliško-narodne, vsi neznajni, ker ne pričenjajo svojih govorov v slovenskem jeziku, in posredno udaril tudi svojo lastno stranko, ker se je v državnem zboru doselej vedno protivila zahtevi, naj se beležijo v stenografskem zapisniku nemški govori in vedno poštvalno pomagala preprediti vsak na to mereč predlog.

„Slovenec“ je Šusteršičev govorec povzdigoval in slavil kot sijajen dokaz govornikovega odločno na-

rodnega programa tudi zategadelj, da postavi v primeru luč grozno narodno izdajstvo, kateri so isti dan storili narodni poslanci. V tem oziru piše:

„Narodnjastvo pa je to, kar so storili liberalni slovenski poslanci, ki so isti dan, ko je dr. Šusteršič dal tako lepo spridevalo svoje jeklene slovenske značajnosti, po dogovoru s Schweglom sklenili predlagati v centralno komisijo za pregled zemljiškega katastra s Kranjskega Nemca barona Barga in znane liberalnega „kmetkega stikovnjaka“ notarja Kersnika, katerima gospodoma so povedom zadnjih deželnozbornskih volitev slovenski kmetje izkazali sijajno nezaupanje. Vedno nesramnejše nastopa nemškutarja v slovenskoliberalnem taboru, vedno čvrsteje in jasneje se kaže neomajljiv slovenski značaj katoliško-narodne stranke. To je signatura našega političnega položaja. Dani se — tudi slepec!“

Naj to, tako bombastično popisano stvar nekoliko pojasnimo, da se spozna „nemškutarja“ narodnih, in „jeklena značajnost“ klerikalnih poslancev.

Klerikalnih poslancev iz Kranjske ni toliko, da bi mogli brez drugih kaj doseči v slučajih, kadar odločujejo kranjski poslanci sami. V centralno komisijo za revizijo zemljiškega katastra bi na vsak način radi spravili svojega moža, da bi mogli revizijo zemljiškega katastra politično izkoristiti za svojo stranko. Zategadelj je g. Povše v imenu svojih pristašev predlagal baronu Schweglu, naj kranjski poslanci nasvetujejo kot člana komisije starega barona Apfaltrerna, nekdanjega najljubljenejšega nasprotnika Slovencev, kot namestnika pa njega samega, namreč g. Povšeta. To je bilo jako diplomatično napeljavno. Povše si je mislil: Če vzprejme Apfaltrern, bom prav za prav jaz član komisije, ker je Apfaltrern že jako star in slab ter vedno bolehen, ako ne vzprejme, sta baron Schwegel in grof Auersperg nekako vezana, mene voliti.

Ta račun so narodni poslanci gospodom klerikalcem pokvarili in od tod vsa jeza, od tod vse vpitje!

Baron Apfaltrern je namreč ponudbo odklonil in predlagal, naj se voli v komisijo baron Berg, zmeren mož in jeden prvih ekonomov v celi deželi, kateremu se g. Povše še od daleč ne more primerjati. Klerikalci so na to zahtevali, naj se voli v ko-

Listek.

Kratka zgodovina „Narodnega doma“.

1881—1896.

(Spisal in na slavnostnem zborovanju čital Evgen Lah.)
(Dalje.)

Mej razne slučajne prilike, po katerih je društvo pridobilo 340 gld. 9 kr., štejem podarjene obresti deležev; denar za priprave k slavnosti, katero je dež preprečil; bloke z listki po 10 kr., politične stave, pregreške proti strogemu hišnemu redu, kazni za spregovorjene nemške besede ali nemščizme (jako hvaležno polje), slike proti vstopnini, davek na živinske potne liste, dražbe dobljenih dobitkov, prodane pušice, prebitke v gotove namene nabranih denarjev, prerokovanje sreče in usode, najdenine, — zares velika mnogovrstnost in povsod isti blagi namen.

Po jour fixih „Sokola“ in „literarno-zabvnega kluba“ se je v letih 1882—1885. nabralo 98 gld. 70 kr.

Koncem 1. 1889. se je spojil conto čistih daril s contom „Krajcarske družbe“. Tako se imenuje društvo, katero je osnovala desetorica mlajših rodoljubov 1. 1885. in vlada potrdila z odlokom ddo

17. marca 1886. in z malo preosnovo vnovič dne 24. oktobra 1889. l. Predsednika tej družbi sta bila gg. dr. V. Gregorič in G. Pirc, podpredsednika J. Škofic in M. Pleteršnik, tajnik ves čas poročevalec, blagajnik ves čas dr. J. Starč; odborniki pa gg. Fr. Homann, J. Pichler, L. Pintar, K. Pirc, I. Plantan, I. Šubic, A. Tavčar, dr. Fr. Tekavčič, I. Vrhovc in dr. Fr. Zupanc. Društvo nima nič lastnega premoženja in oddaje nabrani denar sproti glavnemu društvu. Namen mu je nabiranje doneskov od najmanjših svot, od ponižnega krajcarja počenši; odtod tudi ime. Dosezati ga hoče pa z veseljnostjo. Lepa naloga, velik trud, mnogo potrpežljivosti in vstrajnosti.

Društvo si je omislilo najprej knjižico in sicer 900 s krajcarskimi in 200 z desetkrajcarskimi markami. Prav lično in ceno jih je napravila Blaznikova tiskarna. Za evidenco in razpečevanje se je otvorila posebna pisarna. Povodom izida se je objavil poseben oklic. Skrbelo se je za živahno reklamo, vsak teden je izšla notica o stanju razpečevanja in skoro vsak mesec izkaz o nabranih doneskih. Do današnjega dne se je objavilo 75 izkazov in nad 200 notic. Razposlalo se je 637 knjižic na 322 poverjenikov v 158 krajih. Razpro-

dalo se je 332 knjižic popolnoma, 162 deloma: le 39 so jih poverjeniki vrnili nerazprodanih, 75 jih pa kroži še v prometu. Po več kot 500 gld. so na knjižice razprodali „Bratovščina sv. Jakoba“, dr. Gregorič in poročevalec; po 200—300 gld. prof. Pirc in Pleteršnik, kavarnar Majnik, dr. Volčič in keg-ljačka zaveza „Edincst“. Knjižice so stale 240 gld., vsa korespondenca krog 30 gld.; skupilo se je pa na knjižice do današnjega dne 7287 gld. Ljubljana je sama darovala na knjižice 4227 gld. 29 kr. Za njo so omenljivi Kranj, Vrhnika, Trst, Pestojska in Žužemperk. Najživahnejše je bilo razpečevanje 11. 1886. in 1887.; potem je dosledno ponehaval, nikdar pa ne ponehalo in poročevalec trdno upa in iskreno želi, da se zopet poživijo. Idejo je sprožil ravnatelj Pirc, navodilo je sestavil ravnatelj Šubic, evidenco in korespondenco je pa vodil poročevalec.

Ko je jelo razpečevanje 1. 1888. ponehovati, sprožil je odbornik „Krajcarske družbe“ prof. Pleteršnik misel, da se jeden dan v letu po vsem Slovenskem posveti „Narodnemu domu“. Izšel je v domačih časopisih v to svrhu poseben oklic in do- ločil se je 1. 1889. v ta namen dan odkritja Vod-nikovega spomenika. Oklic se je razposlalo 400 po raznih slovenskih pokrajinah, odzvalo se je pa

misijo kot član g. Povše, kot njega namestnik pa veleposestnik pl. Langer. Temu nasvetu so se narodni poslanci nprli. Poudarjali so zlasti, da ne gre kupiti mandatov, da je Povše deželni odbojnik in Bog ve kaj še vse in da bi moral v slučaju izvolitve zamenjati ali jedno ali drugo. V mislih pa so imeli tudi to, da od Povšeta ni pričakovati nepristranskega postopanja, da bode skušal posebno koristiti klerikalnim občinam, narodnim pa škodovati in ker bi izvolitev Povšetova bila na vsak način klerikalni stranki na korist, so se porazumeli z veleposestniškimi poslancema in prezidiju poslanske zbornice nasvetovali kot člana komisije barona Berga, kot njegovega namestnika pa grajščaka in posl. Kersnika.

Tako so klerikalci zopet jedenkrat in gotovo ne zadnjikrat ostali na cedilu. Da jih to jezi, je ob sebi umevno, njih psovanja jim pa ne štejemo v zlo, nego se le smejemo, če nam očitajo „nemškutarijo“, ko so vendar sami in prvi nasvetovali barona Apfaltrerna, kakor se smejemo patetičnemu zatrjevanju o „neomajljivem značaju katoliškonarodne stranke“. Ta značaj je postal neomajljivo slovensk, ko se je pokazalo, da je za g. Povšeta — grozdje prekielo!

V Ljubljani, 19. oktobra.

Strobach in češčina. Povedali smo že, da je dunajski župan se izgovarjal, da ne more povedati, ker ne zna češčine, kaj piše praška občina. Ta izgovor je pa bil povse jalov. Strobach je rojen na Češkem. On je sicer Nemec, a je dobro znano, da tudi češki zna. Dopisa le zaradi tega ni hotel raztolmačiti, ker mu češčina mrzi. Govori se pa sedaj, da misli praška občina jednako postopati z nemškimi dopisi, ki jih dobi od dunajske mestne občine. Vrnila jih bode, češ, da jih ne razume. Tudi praške občine ne morejo siliti, da bi v lastnem delokrogu vsprejemala nemške dopise, kakor dunajske občine ne morejo, da bi češke.

Moravskonomška ljudska stranka v svojem volilnem oklicu naglašja, da glavna naloga moravskih Nemcev mora biti, delati na to, da obranijo svojo sedanjo posest in moč v deželi, zlasti nemško večino v deželnem zboru. Zato pa morate v mesevitih okrajih obe nemški stranki složno postopati. V drugih krajih pa postavi vsaka stranka svoje kandidate. Drugače je pa nemška ljudska stranka si pridržala popolno svobodo postopanja v deželnem zboru. Samo v narodnih vprašanjih bode vsajemno postopala z liberalci proti Čehom.

Nova rusinska stranka. Vabjanin, Barvinski in več kanonikov snuje novo rusinsko stranko. Kakor se sedaj more soditi, bode nova stranka precej ladna in klerikalna. Njen namen je jedino, da kmetska stranka pri volitvah ne dobi toliko mandatov, da bi se kaj počele v državnem zboru. Da se ima nova stranka zanašati na pomoč vlade in višjo duhovščino, je gotovo. Podpirali jo bodo pa tudi židje in veleposestniki. Ti štirje elementi so v Galiciji tako združeni, da si jednega brez drugega niti misliti ne moremo.

Turški sultan, kakor se je izrazil neki bivši turški dostojanstvenik, že dolgo sam računa s tem, da prepaše Turčija. Zato pa že od začetka svojega

vladanja gleda samo na to, kako bi več bogastva nabral. V tem, ko uradniki in vojaki ne dobivajo redne plače, zbira sultan velikanske zaklade. On nemišljeno izsema deželo. Sicer je pa sedanji sultan malo nadarjen, a jako neznačilen in krvoloben. O kacic reformah noče ničesa slišati, ker se boji, da bi potem ne mogel več tako deželo izsestati. Vse zlo v Turčiji izvira od sultana samega. Ob svojem času je bil ustavo odpravil jedino zaradi tega, ker je parlament hotel določevati tudi proračun za dvor.

Anglija in Turčija. Več angleških častnikov je v turški državni službi. Te bi rada pripravila angleška vlada, da iz turške službe izstopijo. Veleposlanik angleški je te dni poklical k sebi Wood paša in ga nagovarjal, naj ostavi turško službo. Ko ta general ni ničesa hotel o tem slišati, je veleposlanik rekel, naj se sramuje, da nosi uniformo sultana, kateri se more imenovati za morilca. Wood paša je odločno ugovarjal, da se tako žali njegov sultan v njegovi navzočnosti. Odšel je, ne da bi se bil poslovil, in vse poročil sultanu. Sultan je vsled tega na veleposlanika močno nevoljen.

Turčija in zedinjene države. Poslednji čas začele so Zedinjene države obračati posebno pozornost na turške stvari. Začele so zahtevati, da se jim tudi dovoli imeti nekaj vojnih ladij pred Carigradom. Turčija je jim to odrekla. Govori se, da hočejo Zedinjene države s silo prodreti pred Carigrad. Da se nekaj pripravlja, kaže to, da slednji dan gre nekaj ameriških ladij mimo Gibraltarja v Sredozemsko morje. Hkratu pa tudi Anglija pomnožuje svoje brodoge v Sredozemskem morju. Razširja se novica, da evropske velevalsti že premišljajo, da izroče Zedinjenim državam nalogo, da naredo red v Turčiji. V Carigradu so zaradi tega v velikem strahu. Dosedaj so trdno zaupali na Rusijo, a sadnje dni je pa to zaupanje močno upalo. Turki se boje, da Rusija naposled le zmešnjave porabi in zasede Carigrad. Zato so pa ob Bosporu začeli popravljati utrdbe. Vojne magazine so založili in napravili tudi več podkopov. Turki nekako računajo s tem, da pride do vojne.

Ustaja na Kubi. Na Španskem zaprli so generala Ochanda, ko se je ravno povrnil s Kube, kjer je bil načelnik generalnega štaba. Dolže ga, da je bil od ustašev podkupljen. To je izpovedal neki polkovnik, katerega so tudi ustaši hoteli podkupiti. General pride baje zaradi veleizdaje pred vojaško sodišče. To je pač žalostno znamenje za Španijo. Stara stvar je že, da kadar kaka država na bojišču nima sreče, dolži generale, da so vse zakrivali, in jih tira pred sodišče. Obsodili ga bodo najbrž, a Španci zaradi tega ne bodo na Kubi nič srečnejši.

Vinarska razstava in izredni občni zbor kmetijske družbe v Novem mestu.

Blagor Dolenjske je v prvi vrsti odvisen od njenih prirodnih pridelkov; les, živina, osebno prideloreja, in vino daje njenim prebivalcem glavni zaslužek. Žalibog, da zadnje imenovani studenec blagostanja — trta, čedalje bolj in bolj vsiha, in treba bo pač velikega napora in obilnih žrtev, da se vinogradarstvo zopet povzdigne.

Ne manjka mož po Dolenjski, ki že dolga leta sem zastavljajo vse svoje sile v ta namen, vendar — v širje sloje ne proderejo njih težnje — naš kmet je prekonservativen.

To je c. kr. kmetijska družba spoznala ter sklenila v središču dolenjskega vinogradarstva, v Novem mestu, prirediti razstavo, kjer naj se kmet na svoje lastne oči prepriča, kako uspehi se lahko dosežejo, ako se poprimo novih ukov in naprav, katere so drugje že davno izkušene in se porabljajo z največjim uspehom. Tu naj se kmet podučijo, kako mu je racionalno obnoviti po tatni uši pokončane vinograde, kako se mu je ubraniti drugih sovragov, kot strupene rose, črne rije, grozdne plesnobe itd.

Novomeška podružnica, na čelu jej g. pristav V. Rohrman, dala je tej vrli ideji, prirediti razstavo, impuls, ter jo tudi za naše razmere vsekako prav častno izvršila. Ob enem pak je osrednji odbor kmet. družbe sklical v Novem mestu istočasno izvanredni občni zbor, na kojem naj bi se strokovnjaki zjediniili o najvažnejših, v to stroko spadajočih vprašanjih.

A. Razstava.

Na povabilo odbora novomeške podružnice zbralo se je v okrašenih prostorih prejšnje davkarice v četrtek dne 15. t. m. k otvoritvi razstave obilo gospode, kot tudi veliko število kmetov-vinogradarjev. Meji povabljeni zapazili smo poleg predsednika kmetijske družbe ces. svetnika Ivana Murnika, vladnega tajnika dra. pl. Krona, zastopnika dežel. odbora dra. I. Žitnika, prošta P. Urha, okr. glavarja O. pl. Vestenecka, novomeškega župana dra. J. Šegula, vodjo dežel. zavoda R. Dolenca, obilo veleposestnikov, duhovščine, učiteljev itd. Množica navzočih kmetov-vinogradarjev pa je pričala izredno zanimanje za stvar.

Točno ob 9. uri povzame kot načelnik polnoštevilo navzočega odbora tukajšnje kmetijske podružnice g. V. Rohrman besedo in v jedrnatem nagovoru pozdravi g. predsednika kmetijske družbe I. Murnika, zatrjujoč mu, da ne prestanejo nikdar v delovanju za prosep kmetijstva, ter ga naprosi, da otvori razstavo.

G. predsednik se na to v lepih besedah zahvali tako marljivemu odboru novomeške podružnice, kot tudi vsem razstavljalcem, ter izreče, da otvarja razstavo; takoj na to stopijo povabljeni z g. Murnikom na čelu v razstavne prostore.

Dve prostorni sobi sta prepolni zanimivih vzorcev, priprav, strojev, orodja, načrtov itd. V prvi razstavilo se je po večini različna orodja, katera rabijo vinogradarji pri obnovitvi vinogradov; razstavilo se skoraj vse tukajšnje trdke domače orodja, meji njimi se odlikuje osobito ukusno sestavljena piramida g. A. Gustina, meji tem ko je kmetijska šola na Grmu razstavila vipavska orodja kot poseba priporočljiva za globoko rigoliranje. Poleg tega orodja opazili smo razstavo cepilnega orodja za najrazličnejše načine cepljenja, kot so noži, klešče, škarje. Posebej omenimo tu trdko F. Juvan iz Ljubljane. Dalje pomožno gradivo pri cepljenju kot zamaške, gumi, razstavljeno od domače trdko F. Perko.

V drugi sobi pak se nahajajo pred vsem zanimivi predmeti, koje je razstavila kmetijska šola na Grmu. Različne trte po stenah nam kažejo v naravi trtne bolezni, kot uši, grozdno plesnobo, strupeno roso. Preparati trtne uši bodo menda zadnje ostanke dvomov našega kmeta premagale, češ, uši niti ni. Trije ukusno prirejeni modeli od mavca, za to priliko navlaš modelovani od vodje R. Dolenca, nam predočujejo prav nazorno početek, nadaljevanje vipavskega (najboljšega) načina rigoliranja za nove nasade, kot tudi upravo vzornega vinograda z vsemi potrebnimi škarpami, odtoki za

47 poverjenikov s 173 gld 71 kr. Ljubljana je dala tretjino. Rodoljubna misel pa prvega leta ni preživela, ostalo je le pri prvem poskusu.

V upravnem odboru „Narodnega doma“ je nastala in poverjena bila v izvršitev „Krajcarski družbi“ jako zdrava misel, pobiranja mesečnih doneskov. Sprožil jo je spomladi 1889. l. tedanji predsednik „Krajcarske družbe“ in odbornik „Narodnega doma“ dr. V. Gregorič. Iz upravnega odbora je izšel ddo 30. marca 1889. l. poseben oklic do slovenskega občinstva, ki ni ostal brezvspešen. S početka se je prijavilo 54 naročnikov, ki so se zavezali na mesec plačevati blizu 100 gld. Pozneje je število naročnikov padlo, padla tudi subscibovana svota, l. 1894. je pa ideja vsled požrtvovalnosti rodoljubnih gospic Lozarjeve, Krenikove, Kušarjeve in Jamšekove zopet veliko pridobila. Dandanes štejemo zopet nad 70 naročnikov s 100 gld. na mesec. S pobiranjem vstraja ves čas „Krajcarska družba“. Osemindvajset narodnjakov prispeva od prvega početka, število vseh naročnikov je prvo stotino že prekoračilo, nabrana svota pa že osmi tisočak. Tudi ta ideja ne sme ponehati, če hočemo, da bo naše podjetje sploh procveto.

Za praznik otvoritve Vodnikovega spomenika izdala je „Krajcarska družba“ ličen album „Slava

Vodniku“ v 2000 iztisih. Album je obsegal same na Vodnika nanašajoče se slike, fotografovane od člana odbora po originalih. Zvršila je pa delo trdko Angererjeva na Dunaji. Namen se je prav dobro posrečil. Na dan slavnosti se je poprodalo nad 300 iztisov. Ostale knjižice je razposlal odbor na deželo svojim poverjenikom s posebnimi pismi. Razprodalo je 59 poverjenikov 1259 knjižic za 281 gld. 27 kr., vrnilo pa 311 izvodov; 430 izvodov je zaostalo. Troški so znašali 210 gld. 30 kr.; prebitek 70 gld. 47 kr. Ostale knjižice se utegnejo končno še poprodati v razne namene. Dobiček res da ni bil tolik, stvar je pa rodila mej ljudstvom veliko navdušenja.

Po vzgledu rodoljubnega in požrtvovalnega češkega naroda, ki si je omislil za svojo „Matice školeka“ pisemskega papirja in vizitnic, preskrbela si je tudi „Krajcarska družba“ l. 1890. „Narodnega papirja“ s podobami Vodnikovo, Prešernovo, Slomšekovo in Bleiweisovo. Raznovrstnega pisemskega papirja in vizitnic se ja dozdej razprodalo za nekaj čez 600 gld. Vkljub prvotni živahni reklami in pa zelo ličnemu delu se pa ta misel pri nas ni mogla udomačiti.

Spomladi 1893. l., ko se je vpeljala krona v denarnem prometu, rodila se je lepa misel, prvo

krono „Narodnemu domu“ drugo „Ciril-Methodovi družbi“. „Krajcarska družba“ se je te misli takoj lotila in objavljala „Kronske darove“. Odbor je sam zložil prve krone in našel do danes obilo posnemovalcev. Uradništvo „Slov. Naroda“ ga je pa v nabiranju požrtvovalno podpiralo. Na ta način se je skupilo za društvo do danes 1334 gld. 7 1/2 kr.

„Krajcarska družba“ objavlja svoje doneske redno, in je izšlo dozdej 77 izkazov z 28.099 gld. 58 kr.

Zgoraj opisani štirje činitelji so pripomogli „Narodnemu domu“ do zneska 60.000 gld. Kot vsak dober gospod, moralo je tudi društvo „Narodni dom“ gledati na to, da se nabrani denar dobro, obrestonosno naloži. Kupilo si je vrednostnih papirjev in obveznic, ter naložilo denar v 13 denarnih zavodih.

Predno preidemo na zgodovino zgradbe, izpregovoriti nam je še o društvenem premoženju in o društvenih dobrotnikih. Premoženje, katero je koncem prvega leta znašalo 13.091 gld. 38 kr. se je zvišalo koncem prvega petletja na 51.111 gld., koncem drugega petletja 79.647 gl., 39 kr., in je znašalo, dokler se niso pričeli plačevati računi za zgradbo, nad 104.000 gld. (Dalje prih.)

vodo itd. Dalje je razstavil zavod grozdje osem različnih direktno produktivnih ameriških, kot tudi deset najbolj priporočljivih domačih in tujih, vendar evropskih vrst, Bernardotov aparat za do- ločevanje vapnenika v zemlji, različne vzorce pra- vilno obrezanih, cepljenih (zeleno, suho itd.) trt. Popolnoma kot v naravi sestavljeni vzorci trt pred- očujejo nam v 8 zabojih celo izgojo trte od vsa- ditve do njenega petega leta, od katerega naprej vsa d-la ista ostanejo. Razstojljiva pristna modre galice je kaj razumno poleg druge sleparske, nič- vredne postavljena, in vsakemu je dano na priliko se na lastne oči prepričati z lakmusovim popirjem, o pravi zmesi galice z vapnom. Oni, ki si je paz- ljivo ogledal od šole razstavljene objekte, videl je v mali meri celi zavod in njegovo delovanje v tej stroki.

Administracija „Weinlaube“ razstavila je sploh vse utensilije, katere morejo pri vzgojevanju trt v porabo priti. Ravno tako še druge trvdke, kot Nairz iz Trsta, Leber s Češkega (posebno zamaške), tovarna v Hrastniku pak je vposlala izbero umetnih gnojil.

Prav umestne stvari izložil je tudi tehnični voditelj del proti trtni uši B. Skalický, mej temi obilico slik, ki predočujejo različne vrste ameriških trt za podloge cepljenkam, različne bolezni, uzorni načrt ameriškega matičnjaka, šolsko trtnico ter pravilno izgojevanje trt v njej.

Omeniti nam je tudi vzorcev na suho in zeleno cepljenih trt, razstavljenih od Karlovškega iz Šmarjete in dež. trtnice v Ljubljani.

Velik del razstave pak zavzemajo stroji, spa- dajoči v vinarsko stroko. Tu vidimo nad 100 vrst različnih škropilnic (proti strupeni rosi), mej njimi najboljše, pak seveda najdražje: Sifonijo, razstav- ljeno od Ph. Mayfahrt & dr., slično škropilnico z zračno sesalno posiljal je I. Heller. Tudi naša do- mača trdka Živic in dr. iz Trsta razstavila je iz- borne stroje i za škropljenje i za žvepljanje trt. Poleg teh strojev nahajajo se še mnogi drugi stroji, koje opisovati bi pa predaleč zavedlo.

Omenimo še, da so prostori prav ukusno okrašeni z zelenjem, in pa s slovenskimi, na močan popir tiskanimi kiticami, ki opevajo naše vinske gorice in trto.

Spregle dati pa se ne more in ne sme štirih velevažnih pravok, ki so istotako na steni pribiti, to so: Prosite za odpis davkov od okuženih vino- gradov; prosite za brezobrestno posojila; preskrbite si trt za nove nasade, prosite za desetletno opro- stitev davka od novih nasadov.

Razstava je velezanimiva, prav podučna. Od- prta je še do 20. t. m. Naj ne pozabi nihče, komur okoliščine dopusté, ogledati si jo; osobito naj bi si jo kmetje dobro ogledali, kajti njim je namenjena.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 19. oktobra.

— (Imenovanja.) Poštarni praktikanti v Ljubljani so imenovani gg. Edvard Span, Ivan Kosovine in Matija Röthl.

— (Repertoire slovenskega gledališča.) Jutri se bode ponovila opera „Faust“, v četrtek bode prva predstava Schillerjeve žaloigre „Marija Stuart“, za katero se pripravlja naša drama že več tednov. — Prijatelje Gounodove glasbe opozarjamo na to, da se opera „Faust“ ne bode tako hitro ponavljala, ker že bodoči teden pride na oder izvirna Foersterjeva opera „Gorenjski slavček“, ki se utegne peti večkrat zapored.

— (Slovensko gledališče.) Ljudska igra s petjem „Brat Martin“ se je že lani nekajkrat predstavljala z jako dobrim uspehom. Sinoči je zopet privabila v gledališče toliko občinstva, da so bili vsi prostori prenapolnjeni, in uspeh zlasti ko- mičnih prizorov je bil tako velik, da je občinstvo prirejalo predstavljalkam in predstavljalcem kar — ovacije. Igra ima nekoliko preveč sentimentalne primese in zategadelj ne ugovarjamo, da se je igrala, kakor se navadno igrajo le burke, ne ljudske igre. Posamične uloge so bile v istih rokah kakor lani in ker smo takrat obširneje govorili o vsakem po- samičnem predstavljalsu, se nam ne zdi potrebno to storiti tudi danes. Gosp. Inemann ta neumorni umetnik, kateri se vzlic velikim oviram in te- žavam vedno z unemo trudi, da bi se povzdignila naša drama in v vsakem oziru zadostovala vsem opravičenim zahtevam, a ne najde pri igralcih tiste podpore, katero bi smel zahtevati, je komično svojo partijo igral s tistim ljubeznjivim humorjem, kateri je njemu lasten in s katerim zna tudi banalno figuro narediti simpatično in zanimivo. Velik uspeh sta tudi dosegla gosp. Polakova in gosp. Pod- grajski. Igrala sta svoji ulogi tako živahno in s tako drastično komiko, da je po gledališči kar grmel smeha in odobravanja. Gosp. Polakova je povrh še pela jako mično pesem iz neke operete

in za fino pikantno prednašanje žela burno pri- znanje, katerega je bil deležen tudi g. Podgrajski, ki je pel nekaj jako aktuelnih in osoljenih ku- pletov. Toplo moramo pohvaliti tudi gospo Dani- lovo in gosp. Slavčevu, kateri sta mnogo pri- pomogli k celotnemu uspehu, a tudi vse ostalo oboje je sadoščalo tako, da je občinstvo bilo s predstavo jako zadovoljno.

— (Državni nakup umotvorov.) Dunajski listi poročajo, da je naučno ministerstvo nakupilo na račun državnega kredita v prospeh umetnosti, od stare tirolske rodovine pl. Vintler v Bruneu dve sliki Janeza Baldunga Griena, porojenega okoli leta 1476. Ker sta bili ti sliki nakupljeni na Tirolskem, izročilo ju je ministerstvo deželnemu muzeju „Fer- dinandeum“ v Inomestu. Naš kipar g. Gangl, s ka- terim se tako radi in tudi po vsej pravici pona- šamo, izdelal je dva umotvora prve vrste, namreč hautrelief „Maria in stellis“ in doprsnik Prešernov, katerih pa ne more prodati. Ali ne bi hoteli slo- venski poslanci na Dunaju sedaj, ko se v državnem zboru razpravlja budget, opozoriti naučnega ministra na ta dva umotvora in ga naprositi, da ju, vsaj pa Prešernov doprsnik, nakupi na račun gori navede- nega kredita in izroči kranjskemu deželnemu mu- zeju „Rudolfinum“? V tem oziru se za Kranjsko dosedaj še ni prav nič storilo. Glede na to bilo bi umestno, da bi se v budgetnem odseku državnega zbora predlagala resolucija, da se ima naučno mi- nisterstvo pri nakupu umotvorov iz njemu v pro- speh umetnosti dovoljenega vsakoletnega kredita ozirati na umetnike vseh narodnosti in dežel, zastop- anih v državnem zboru.

— (Glas iz občinstva.) Piše se nam: V Ljubljani nista trgovina in obrtnost koncentrovani na središče mesta, nego sta po vsem mestu raztre- sen. Z ozirom na to je poštna uprava napravila na raznih krajih mesta poštne ekspoziture, katere prav dobro služijo prometu. Trgovski in obrtni krogi želé, da bi se pri treh poštah ekspoziturah napravile tudi brzojavne ekspoziture, in sicer na Starem trgu, na kolodvoru in na Poljanah. Take brzojavne ekspoziture bi ne veljale ravno mnogo, a občinstvu bi bilo z njimi jako ustrezno. Opozar- jamo zategadelj tem potem pristojne faktorje, naj ta nasvet uvažujejo in eventualno storé primerne korake, da se stvar doseže.

— (Otvoritev restavracije v „Narodnem domu“.) Ako smemo soditi po številnem obisku restavracije v „Narodnem domu“ na dan otvoritve, potem je opravičeno pričakovanje, da postanejo ti prostori zbirališče vseh narodnih krogov v Ljubljani. Na sobotni vojaški koncert v telovadnici, katero je s hvalevredno ljubeznjivostjo dal „Sokol“ brezplačno na razpolaganje, se je zbralo toliko občinstva, da je napolnilo smankalo prostorov in razvila se je tako neprisiljena, domača zabava, kakor v najboljših časih v stari čitalnici. Želeti je, da bi tako tudi ostalo! Občinstvo je bilo s postrežbo, z jedili in pijačami povse zadovoljno, kar je vsekako dobro priporočilo za restavraterja g. Majnika.

— (Polijske vesti.) Od sobote do danes zjutraj aretovala je mestna policija 21 oseb, mej njimi trgovske vajence Josipa Rekarja, Franca Bara in Rudolfa Fajdiga zaradi tatvine, ker so svojemu gospodarju kradli blago in denar. Dvanajst oseb bilo je aretovanih zaradi razgrajanja in kaljenja nočnega miru.

— (Umrli) je 16. t. m. v Mirni peči gospod Josip Rus, posestnik in gostilničar, star 37 let. Pogreb je bil včeraj. Bodi pokojniku zemljica lahka!

— (Samomor.) Pod Fužinami našli so pred- včerajšnjim v Ljubljani truplo bivšega pekovskega mojstra Roka Juhanta, ki je izvrševal svoj obrt ob Martinovi cesti v Ljubljani, a se je pred mese- cem dnij preselil v Vevče, kjer je nadaljeval svoj obrt. Pretečeni terek zjutraj odšel je bil Juhant z doma, rekši ženi, da ima opravka v Ljubljani. A ni ga bilo več domu. Vse iskanje in poizvedovanje bilo je brezuspešno; v soboto pa so ga našli mrtvega v Ljubljani. Juhant imel je v Ljubljani postarno teto, ki mu je bila pred nekaj časom izročila svojo hišo, katero je le-ta na svoje stroške dal popraviti. Najbrže vled tujega upliva pa se je teta skesala, vzela Juhantu hišo nazaj ter jo prodala za 8000 gl. To vzel si je Juhant tako k srcu, da se mu je za- čelo zadnji čas mečati in v blaznosti skočil je mož menda v Ljubljano. Juhant bil je okoli 50 let star ter je zapustil ženo in dva še nepreskrbljena otroka.

— (Državno podpora) v znesku 400 gl. je poljedelski ministerstvo dovolilo občini Palovče v kamniškem okraju za napravo vodovoda, v ka- tero svrhu je bilo že prej nakazalo primerno podpora.

— (Žganje ga je ubilo.) Pri posestnici Ani Triler v Starem dvoru pri Škofji Loki služ- bujoči 28letni blapec Janez Hartman se je minoli

teden na Trati nasrkal sladkega jeruša tako, da ga ni bilo vzbuditi iz spanja. Ostal je v krčmi, kjer so ga zjutraj našli — mrtvega.

— (Vipavska železnica): Zadnja „Soča“ piše: „Naši veljaki po Vipavski dolini se pridno kavsajo mej seboj, ker hoče imeti postajo pred svojo hišo vsakdo; to utegne gradnjo le zavleči. — Toda za najvažnija vprašanja, ki se tičejo železnice, se nikdo ne briga. — Ko je povabil dež. odbor vse naše občine in veljavniše može k posvetovanju in volitvi akcijskega odseka, je došlo le par naših mož, Lah pa vsi. In tako imajo zdaj Lah prvo besedo pri pripravi za železnico po — čisto slovenski Vi- pavski dolini! — Toda grozi še večja blamaža! Za koncesijo nameravajo prositi: inženirja Antonelli in Dreossi, Mulitsch, A. Cassagrande, Saunig M in še par drugih Lahov; s kratka: tudi koncesijo hoté dobiti Lah v roke! — Vprašamo: Kje so pa naše občine, kje zavedni narodnjaki Vipavske doline, da molče k takim spletkarstvom nasprotnikov? — Še je čas, da se odvrne tak škandal za vso Vipavsko dolino! V družbi koncesionarjev morajo biti vsaj one občine, skozi katere pojde železnica, t. j.: Št. Andrež, Miren, Bilje, Vrtojba, Renče, Dornberg, Rihemberg itd. Najodločneje pa prote- stujemo proti sedanjim nakani, da bi dobili konce- sijo v roke nasprotniki ljudstva, kateremu je želez- nica v prvi vrsti namenjena. — Pozor Vipavci!!!“

* (Kako se ravna z jetniki.) V jedni zadnjih sej poslanske zbornice je posl. Rašič interpeliral pravosodnega ministra zaradi naslednjega slučaja: V Kutni Hori je neki, na 9 mesecev zapora obso- jeni jetnik v družbi z dvema drugima jetnikoma poskusil pobegniti. Ni se mu posrečilo in za kazni je bil ukljenjen v pet kilogr. težke verige. Verige so bile popolnoma zarjavele in na notranji strani po- čene, tako da so jetniku raztrgale meso na nogah. Nogi sta jetniku hudo otekli, a verige se le niso scele, nego šele po štirih tednih, to pa le v svrhu, da je zdravnik nesrečnežu amputiral obe nogi pri členku. Ta operacija pa ni zadostovala. Nesrečnež leži zdaj v kolieski bolnici, kjer so mu amputirali nogi še pri kolenu!

* (Nova sleparstva) so se zgodila pri nea- poljski banki. Listi javljajo, da se je pri preiskavi pokazal velik primankljaj in da nastane nov bančni škandal, nov panamino, ker je mej kompromitira- nimi osebami več takih politikov, ki so bili zaple- teni tudi v sleparstva pri rimski banki.

* (Španski dinamitardi) nikakor ne odne- hajo v svojem krvoločnem počenjanju, dasi jih vlada brez usmiljenja preganja. V petek so nameravali narediti celo atentat na krajevsko obitelj. Položili so dinamitno bombo na železniško progo, koder bi se bil moral peljati dvorni vlak. Železniško oboje je našlo bombo še o pravem času, a dasi je bila odstranjena vsaka nevarnost, se dvorni vlak vendar ni odpeljal tisti, nego šele drugi dan. Ta previdnost nas spominja nehote na znano anekdoto. Neki žid je s puško pomeril na svojega tovariša. Ta je rekel: Dani puško na stran. Prvi je odgovoril, da puška nima petelina in da sploh ni nabita, a previdni tovariš je vendar ponovil prošnjo, češ, morda se pa puška vendar sproži!

* (Svojo ženo prodal.) Ruski list „Žizn i Iskustvo“ poroča, da je neki kmetič v Saslavlju, v volinjski guberniji, več dni po mestu pijančeval in ko mu je denarja smankalo, prodal je nekemu znancu svojo ženo za — steklenico žganja. Kupec je „kup- ljeno“ ženo koj odpeljal na svoj dom. Ko se je prodajalec žene streznil, mu sicer ni bilo žal po ženi, a sosede so ga dražili toliko časa, da je šel h kupcu njegove žene in ga prosil, naj mu ženo vrne. Kupec se je dolgo obotavljal, češ, da je z ženo prav zadovoljen, a ker kmetič ni odnehal se je ven- der udal in vrnil ženo nje možu, toda s pogojem, da mu plača mož odškodnino 5 rubljev, kar je mož po kratkem premišljevanju tudi storil.

Književnost.

— „Kmetovalec“ ima v štev. 19 naslednjo vsebino: Belansko pleme; Poročilo o pridelkih na pokopališču v Lipah leta 1896; Obdelovanje paš- nikov; Umetna gojila za vinograde; Razne reči; Vprašanja in odgovori; Gospodarske novice; Uradne vesti ces. kr. kmetijske družbe kranjske; Listnica uredništva; Tržne cene.

Brzojavke.

Dunaj 19. oktobra. V današnji seji po- slanske zbornice je finančni minister dr. Bi- linski preložil zakonski načrt glede prodaje soli za živino. S tem načrtom se odpravlja dosedaj veljavna omejitev, po kateri se je samo pol milijona meterskih stotov te soli razpro- dalo po 5 gl. Zbornica je potem začela spe- cijalno debato o domovinskem zakonu.

Dunaj 19. oktobra. Posl. Koblar na- merava v današnji seji interpelovati vlado za-

radi postopanja celovškega okr. glavarja Mac Nevina.

Dunaj 19. oktobra. Cesar je šefu generalnega štaba baronu Becku o priložni 50letnici njegovega službovanja podelil veliki križec Štefanovega reda in se mu z lastnoročnim pismom zahvalil za požrtvovalno delovanje.

Praga 19. oktobra. Odbor desetih članov, kateremu se je poverila organizacija nove nemške napredne stranke, razglasa, da se bode ta stranka po novih volitvah organizovala in sicer povse neodvisno od nemške levice.

Sofija 19. oktobra. V Plovdivu je nastala revolucija, ker je vlada razveljavila občinske volitve.

Carigrad 19. oktobra. Veliki vezir je sporočil policijskemu ministru, da nameravajo v Vari zbrani armenski emigrantje prouzročiti izgrede v stolnem mestu. Vsled tega se je začelo mej ljudstvom zopet veliko gibanje zoper Armence in se je bati novih izgrediv.

Štev. 8. **Deželno gledališče v Ljubljani.** Dr. pr. 732.

V torek, dné 20. oktobra 1896.

Drugokrat:

Faust (Margareta).

Velika opera v petih dejanjih. Spisala J. Barbier in S. M. Carré. Uglasbil Ch. Gounod. Poslovenil A. Funke. Kapelnik g. H. Benišek. Režiser g. Jos. Noll.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. Začetek točno ob 7¹/₈ uri. Konec po 10. uri.

Cene prostorov so razvidne z gledaliških listov.

Prihodnja predstava bo v četrtek, dné 22. oktobra 1896.

IZ uradnega lista.

Izvršne ali ekskluzivne dražbe: Franceta Toporiša zemljišče v Gorenji vasi, cenjeno 2383 gld., dne 22. oktobra in 19. novembra v Zatičini.

Frana Trojeja posestvo v Strahomeru, cenjeno 1020 gld., dne 24. oktobra in 28. novembra v Ljubljani. Antona Stefančiča zemljišče v Jablanici (v dragi) dne 26. oktobra in 11. decembra v Bistrici.

Franceta in Neže Prebil v Ljubljani premičnine (razna obleka), cenjene 28 gld. 84 kr., dne 26. oktobra in 9. novembra v Ljubljani.

Antona Kirna posestvo v Čeljah, cenjeno 2816 gld., dne 26. oktobra in 27. novembra v Bistrici. Polone Zdravje zemljišča v Iški vasi, cenjena 600 gld., dne 26. oktobra in 28. novembra v Ljubljani.

Jožefa Pirkoviča posestvo Dolenji Kolovrat, cenjeno 8762 gld. in 26 gld., dne 26. oktobra in 30. novembra v Ljubljani.

Franceta Kraševca posestvo v Gor. Brezovici, cenjeno 3610 gld., dne 27. oktobra v Kostanjevici.

Zakup ribarstva. Ribarstvo v zakupnih okrajih, kateri so določeni v zmislu §. 14. postave z dne 18. avgusta 1888. l., se bode potom javne dražbe v zakup dalo za 10 let. 1.) V pisarni okrajnega glavarstva v Litiji dne 24. oktobra t. l., začenši ob 10. uri dopoldne, za ribarske okraje: št. 50 Kresnice, št. 51 Litija, št. 52c Jablansek, št. 53 Zagorje, št. 55 Kotredež. 2.) Na uradnem dnevu v Zatičini dne 4. novembra t. l. ob 10. uri za ribarska okraje: št. 70 Višnja gora, št. 100 Temenica. Zakupni pogoji so pri okrajnem glavarstvu v Litiji razgrnjeni vsakemu na vpogled ob navadnih uradnih urah.

Loterijske srečke 17. oktobra.

V Gradci: 40, 5, 81, 50, 70.
Na Dunaji: 51, 25, 27, 46, 50.

Tržne cene v Ljubljani

dné 17. oktobra 1896.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, htl.	7 80	Špeh, povojen, kgr. .	70
Rž, "	6 20	Surovo maslo, " . .	70
Ječmen, "	5 50	Jajce, jedno	3
Oves, "	6 50	Mleko, liter	10
Ajda, "	8 40	Goveje meso, kgr. .	64
Proso, "	6 80	Telečje " " . . .	60
Koruza, "	5 15	Svinjsko " " . . .	64
Krompir, "	2 20	Koštrunovo " " . .	35
Leča, "	10 —	Pišanec	46
Grah, "	10 —	Golob	15
Fižol, "	9 —	Seno, 100 kilo . . .	2 40
Maslo, kgr.	90	Slama, "	1 80
Mast, "	74	Drva trda, 4 metr. .	7 20
Špeh, frišen, " . . .	72	" mehka, 4 " . . .	5 —

Meteorologično poročilo.

Oktobar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
17.	9. zvečer	733.1	8.8	sr. vzhod	del. jasno	
18.	7. zjutraj	727.9	7.2	sr. svzh.	dež	2.9
	2. popol.	727.7	11.8	sl. szah.	skoro obl.	
"	9. zvečer	728.5	10.7	sl. jug	skoro obl.	
19.	7. zjutraj	729.5	6.2	sr. szah.	megla	15.9
	2. popol.	729.2	12.8	sr. sever	del. jasno	

Srednja temperatura sobote in nedelje 9.0° in 9.9°, za 1.2° in 0.2° pod normalom

Dunajska borza

dné 19. oktobra 1896.

Skupni državni dolg v notah	100	gld.	85	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	"	95	"
Avstrijska zlata renta	121	"	65	"
Avstrijska krona renta 4%	101	"	10	"
Ogerska zlata renta 4%	121	"	55	"
Ogerska krona renta 4%	99	"	20	"
Avstro-ogerske bančne delnice	942	"	—	"
Kreditne delnice	365	"	50	"
London vista	119	"	90	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	"	85	"
30 mark	11	"	77	"
20 frankov	9	"	52 ¹ / ₂	"
Italijanski bankovci	44	"	50	"
C. kr. cekini	5	"	66	"

Dné 17. oktobra 1896.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld. .	143	gld.	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld. . .	190	"	—	"
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld. . . .	129	"	75	"
Zemlj. obč. avstr. 4 ¹ / ₂ % zlati sast. listi .	—	"	—	"
Kreditne srečke po 100 gld.	196	"	75	"
Ljubljanske srečke	22	"	75	"
Rudolfove srečke po 10 gld.	22	"	—	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld. .	155	"	—	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v. . . .	481	"	—	"
Papirnat rubelj	1	"	27 ¹ / ₂	"

300 hektolitrov finega mošta

prodaja se takoj

pri

(3128—1)

upraviteljstvu posestva Dugoselo pri Zagrebu.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. (1705-240)

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Proga čez Trbiž.

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomosta, Bregeno, Gurth, Genevo, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejovce, Pilsen, Marjine vaze, Heb, Francove vaze, Karlove vaze, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Proga v Novo mesto in v Kočevje.

Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Proga iz Trbiža.

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Pilsnja, Budejovce, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Ljubna, Celovec, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 25 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Pilsnja, Budejovce, Solnograda, Linca, Steyra, Genevo, Gurth, Bregeno, Inomosta, Zell na jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovec, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthal, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 4 min. zvečer osebni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Ljubna, Beljaka, Celovec, Pontabla.

Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 33 min. zjutraj, ob 2. uri 5 min. popoldne, ob 6. uri 50 min. zvečer, ob 10. uri 25 min. zvečer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 56 min. zjutraj, ob 11. uri 15 min. dopoldne, ob 6. uri 20 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le v oktobru ob nedeljah in praznikih.)

Poštna odpraviteljica

se išče. Prednost imajo tiste, katere so že samostojno na deželi službovale. — Več pove upravitelju „Slovenskega Naroda“. (3115—2)

Krepka deklica

ki je stara 15 let in zmožna slovenskega in nemškega jezika, želi vstopiti v poduk v kako prodajalnico. — Več se izve pri upravitelju „Slovenskega Naroda“. (3104—3)

Na prodaj je

16 sodov po 20 do 35 hl
80 sodov po 3 do 3¹/₂ hl
(4) v Spodnji Šiški št. 76. (3095)

Dr. Gregorič

se je vrnil s potovanja ter preuzel zopet svojo zdravniško prakso. (3129)

Št. 30.731.

Razglas

mladeničem, ki stopajo v vojaško dōbo.

Zaradi prihodnjega vojaškega nabōra, ki bode 1897. leta, naznanja mestni magistrat ljubljanski sledeče:

1. Vsi tu prebivajoči mladeniči, ki so bili rojeni 1874., 1875. in 1876. leta, se morajo zgledati v zapisanje

tekem meseca novembra letos

v ekspeditu mestnega magistrata.

2. Mladeničem, ki nimajo v Ljubljani domovinstva, je seboj prinesli dokazila o starosti in pristojnosti.

3. Začasno odsotne ali pa bolne mladeniče smejo zgledati stariši, varuhi ali pooblašenci!

4. Oni, ki si mislijo izprositi kako v §§. 31., 32., 33. in 34. voj. zakona navedenih ugodnosti, imajo ali v mesecih januarju in februarju 1897. leta podpisanemu uradu, ali pa na dan glavnega nabora naborni komisiji izročiti z listinami opremljene prošnje.

5. Oni, ki želé, da se jim dovoli stava izven domačega stavnega okraja, morajo ob priliki zgleditve izročiti z listinami opremljene prošnje. V takem slučaju je moč istočasno zglediti in dokazati tudi pravico do kake v §§. 31., 32., 33. in 34. voj. zakona omenjenih ugodnosti.

6. Zgledati se morajo tudi sinovi vojaških oseb, bivajočih v dejanski službi, in pa oni, ki so nameščeni pri upravi vojstva (mornarice) in so še stavodolžni.

7. Kdor zanemari dolžnost zgleditve in spleh iz vojnega zakona izvirajoče dolžnosti, se ne more izgovarjati s tem, da ni vedel za ta poziv ali pa za dolžnosti, izvirajoče iz vojnega zakona.

Stavljenec, kateri opusti predpisano zgleditve, čeravno mu te ni branila nikaka njemu nepremagljiva ovira, zakrivi se prestopka po § 35. vojnega zakona in zapade glōbi od 5 do 100 gld., eventualno zaporu od 1 do 20 dni.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

1. dan oktobra 1896.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.

Najvišje priznanje

lekarju PICCOLI-ju v Ljubljani kot prirejevalcu

kapljic za zobe

kateri je z zadovoljilnim uspehom Nj. ces. in kr. Visok. prejasna gospa prestolonaslednica-vdova nadvojvodinja

Štefanija

izvolila opetovano uporabiti.

Cena steklenici 20 kr., 10 steklenic 1 gld. 50 kr. Poštna naročila se izvrše obratno; poštino plača naročitelj.

Lekarna PICCOLI „Pri angelju“

Ljubljana, Dunajska oesta. (2635—16)

Velika 50-krajcarska
loterija v Inomostu.

Zrebanje
že 7. novembra.

(3057—9)

Glavni dobitnik

75.000 kron

v gotovem
z 20% odbitka.

Srečke po 50 kr. priporoča J. C. Mayer, banka v Ljubljani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.